

Svar till Tommy Lindén: Om ansvaret att inte vilseleda

Mats Moléns bok *Vårt ursprung?* innehåller som jag tidigare beskrivit flera felaktiga sakuppgifter och ologiska slutsatser. Exempel på sådana är att den molekylära klockan måste vara konstant för att vara förenlig med evolutionen (s. 91), att nu levande organismer inte kan delas in i förfäder och avkomlingar (s. 92; en självklarhet eftersom alla nu levande organismer är avkomlingar), det absurda påståendet att ingen organism är en mellanform (s. 92) och att mellanformer av proteiner troligen inte kan fungera (s. 93).

Dessutom är hans sekvensjämförelser vilseledande för proteinerna cytokrom c, relaxin och GnRH. Moléns påstående att cytokrom c från flera organismer ”inte alls stämmer överens med evolutionsteorin” (s. 93), liksom många andra påståenden, bottnar i selektion av data eller djup okunnighet om evolutionen. Moléns extrema slutsats saknar stöd från alla med sakkunskap om sådana analyser. Ytterligare exempel på häpnadsväckande sakfel beskrivs i min replik på Moléns insändare (<http://www.physto.se/~vetfolk/molen/molen-dan2.html>).

Molén är medveten om de flesta av dessa felaktigheter eftersom jag påtalat dem i korrespondens med honom sedan 1996 och i min förra recension 1998. Likväl har han valt att låta felen kvarstå i den nya upplagan tryckt år 2000. Det råder således inget tvivel om att Molén sprider information som han vet inte är korrekt. Hans brist på erfarenhet av sekvensanalyser belyses av att han så sent som i mars 2000 frågade mig hur man kan nå de offentliga sekvensdatabaserna. Moléns vilseledande sekvensjämförelser kan, som jag tidigare påpekat (*Folkvett* 1/2002), ibland vara svåra för en oinitierad läsare att upptäcka. Däremot kan bristen på logik i hans resonemang genomskådas av vem som helst med en smula allmänbildning eller förmåga till logiskt tänkande.

XP Media skriver på bokens framsida att den är ”Helt uppdaterad med nya fakta och forskningsrön inom området”. Detta är falsk marknadsföring. Att publicera böcker inom ett snabbt framåtskridande forskningsområde innebär naturligtvis stora svårigheter. XP Media avslöjar med sin falska marknadsföring att de antingen är totalt omedvetna om aktualitetsproblematiken eller att de medvetet ignorerar den. Oavsett vilket så är förlagets påstående fel. Molén har själv erkänt detta angående lansettfischen. Dessutom innehåller boken fortfarande ett flertal citat och referenser som inte längre är aktuella eller relevanta.

Förlaget tycks fortfarande tro att det inom vetenskapssamhället finns sakligt grundad kritik av evolutionen. Discovery Institute i Seattle, som förespråkar ”intelligent design”, har publicerat en förteckning över en handfull biologer som ifrågasätter darwinism (alltså slumpmässiga förändringar i arvsmassan och selektion). Men för det första är intelligent design inte en vetenskaplig hypotes eftersom den inte kan testas. För det andra har ingen av dessa forskare mig veterligen publicerat några vetenskapliga resultat som motsäger evolutionen. De ger endast uttryck för sin religiösa tro. Dessutom har Discovery Institute nyligen publicerat grova feltolkningar av en lång rad framstående forskares resultat, bland annat genom att på ett bedrägligt sätt rycka citat ur deras sammanhang (se http://www.ncseweb.org/resources/news/2002/OH/122_intelligent_design_bibliograph_4_5_2002.asp).

Kreationister citerar ofta forskare som de tror har vetenskapliga argument mot evolutionen, exempelvis den amerikanske biokemisten Michael Behe. Men han förnekar inte evolutionen som sådan, han argumenterar för att vissa grundläggande molekylära system ursprungligen skapades av en intelligent kraft. Den tyske mikrobiologen Siegfried Scherer som skrivit flera artiklar i tidskriften *Genesis* har sagt att han accepterar en gammal jord och han har publicerat flera artiklar i vetenskapliga tidskrifter som tydligt visar att han accepterar evolutionen. Således finns det avgrunds djupa skillnader mellan dessa forskare och Mats Moléns bokstavs-

trogna bibeltro på en jord som är bara några tusen år gammal och de groteska mutationshastigheter som detta skulle innebära.

Såvitt jag känner till har det endast vid ett tillfälle publicerats resultat i en vetenskaplig tidskrift med tolkningen att de skulle motsäga evolutionen (Kuznetsov, 1989). Denna studie visade sig vara ett falsarium (Larhammar, 1994a; 1994b). Artikelförfattaren som var kreationist arbetade vid denna tidpunkt på tidskriftens redaktion och lyckades uppenbarligen trycka sin artikel i smyg. Varför passade han inte på tillfället att åtminstone publicera ett korrekt faktaunderlag? Helt enkelt för att det inte finns några data som motsäger evolutionen som princip för livets utveckling! För att komma till sin evolutionsförnekande slutsats var han tvungen att fabricera data.

Det är belysande att Lindén citerar sociologen Jan Adriansson, en författare som själv lurats att tro att det finns vetenskaplig kritik mot evolutionen eftersom han inte kan eller vill bedöma argumentens saklighet, kvalitet och logik. Han påstår att all kritik mot evolutionen beskylls för att vara ovetenskaplig, men faktum är att evolutionära mekanismer dagligen diskuteras livligt och kritiskt av forskare. Få vetenskapliga idéer har kritiserats och testats lika mycket som evolutionen, men den har ideligen bekräftats av testerna och av överväldigande mängder av nya observationer.

XP Media hyllar, liksom jag, den intellektuella friheten. Det kan vara uppfriskande med nya djärva tolkningar och slutsatser. Men när friheten används för att sprida ett ensidigt vinklat faktaunderlag och uppenbart ologiska slutsatser har den förvandlats från intellektuell till anti-intellektuell. Både författare och förläggare borde ha ett ansvar att inte vilseleda läsare. I detta fall är det uppenbart att författaren medvetet vilseleder läsaren. Den fråga som inställer sig är huruvida XP Media var medvetna om att de publicerade felaktiga fakta och vilseledande resonemang eller om de låtit sig luras av Moléns pseudovetenskapliga jargong.

Att XP Media ger ut en bok med udda omtolkningar av ett vetenskapligt så oerhört väldokumenterat koncept som evolutionen, skriven av en fundamentalistisk amatör, utan att låta någon sakkunnig granska texten, är minst sagt anmärkningsvärt och förbluffande naivt. Hur skulle förlaget ha agerat om någon bett dem publicera ett manuskript som förnekar jordens sfäriska form eller förintelsen?

Om XP Media vill hävda att de blev förda bakom ljuset av Moléns pseudovetenskap, och om de ser till att alla faktafel och vilseledande resonemang blir korrigerade, och om de ändrar sin falska marknadsföring som påstår att boken är "helt uppdaterad", då ska jag gärna be förlaget om ursäkt för att jag anklagat dem för att sprida information som de vet inte är korrekt. Men först då.

Dan Larhammar

REFERENSER

- Kuznetsov, D. A. In vitro studies of interactions between frequent and unique mRNAs and cytoplasmic factors from brain tissue of several species of wild timber voles of northern Eurasia, *Clethrionomys glareolus*, *Clethrionomys frater* and *Clethrionomys gapperi*: a new criticism to a modern molecular-genetic concept of biological evolution. *Int. J. Neurosci.* 49, 43–59, 1989.
- Larhammar, D. Lack of experimental support for Kuznetsov's criticism of biological evolution. *Int. J. Neurosci.* 77, 199–201, 1994a. [En sammanfattning finns på <http://www.bmc.uu.se/~danl/kuznetsov.html>]
- Larhammar, D. Brister och bluff i kritisk studie av evolutionen. *Folkvett* nr 3-4, s. 4–5, 1994b. [En sammanfattning finns på <http://www.bmc.uu.se/~danl/kuznetsov.html>]